

രാമചരിതം: നൂറ്റിമുപ്പത്തൊഴാം പാലം
വ്യാഖ്യാ: ഡോ. സൗമ്യ കെ സി

രാമചരിതം: നൂറ്റിമുപ്പത്തേഴാം പടലം
വ്യാഖ്യാതാവ്: ഡോ. സൗമ്യ കെ സി
(മലയാളം: കവിത)

Editorial content © 2023, Dr. Soumya K C

The electronic versions have been created by making use of the production infrastructure of [River Valley Technologies](#).

The electronic versions were generated from sources marked up in [L^AT_EX](#) in a computer running GNU/LINUX operating system. PDF was typeset using [X_YL^AT_EX](#) from [T_EXLive](#) 2020 and the cloud framework, [Ithal \(ഇതൽ\)](#). The base font used was traditional script of Rachana, contributed by KH Hussain, et al. and maintained by [Rachana Institute of Typography](#). The font used for Latin script was [Linux Libertine](#) developed by Philipp H. Poll.

The electronic versions are released under the provisions of [Creative Commons Attribution ShareAlike](#) license for free download and usage.

[Rama strikes down Khara with an arrow](#), a painting by Anonymous author. The image is taken from [Wikimedia Commons](#) and is gratefully acknowledged.

[Sayahna Foundation](#)

JWRA 34, Jagathy, Trivandrum, India 695014

URL: www.sayahna.org

രാമചരിതം:
നൂറ്റിമുപ്പത്തേഴാം പാലം

സംഗ്രഹം

രാവണൻ മാരിചന്റെ സഹായത്തോടെ ചതിയ്ക്കൽ സീതാപഹരണത്തിന് പദ്ധതിയിടുന്നതാണ് കഥാസന്ദർഭം. സീതയെ രാവണന്റെ ഭാര്യയാക്കണമെന്ന ശുർപ്പണഖയുടെ ആവശ്യവും തന്റെ കാമപാരവശ്യവും ചേർന്ന് രാവണൻ തീടുകപ്പെട്ട ചെന്ന് സീതാപഹരണത്തിനായി മാരിചന്റെ സഹായം തേടുന്നു. ആദ്യം അത് നിഷേധിച്ച മാരിചനെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തി രാവണൻ വരുത്തിയിലാക്കുന്നു. ഇവന്റെ കൈയാൽ മരിക്കിലും ഭേദം രാമന്റെ പാദങ്ങളിൽ മരിക്കയാണെന്നാലോചിച്ച് മാരിചൻ മായാമാനിന്റെ വേഷം ധരിക്കാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. രാക്ഷസകുലത്തിനാകെ ഇത് നാശം വിതക്കുമെന്നറിഞ്ഞുകൊണ്ടു തന്നെ സുന്ദരമായ സ്വർണ്ണമാനിന്റെ രൂപത്തിൽ മാരിചൻ സീതക്കു മുന്നിലെത്തുന്നു. അതിന്റെ ഭംഗിയിൽ മയങ്ങിയ സീത തനിക്ക് അതിനോടൊന്നിച്ചിരിക്കാനായി പിടിച്ചുകൊണ്ടുത്തരാൻ രാമനോടാവശ്യപ്പെടുന്നു.

പാട്ട് 1

താരങ്കളാലെരുവിയാവിതു
നിനക്കേ-
താർച്ചായലാൾ ചെന്നകന
തനയെന്നക്കേ-
യീരഞ്ചുകണ്ടമുള്ളരക്ക
നിതൊരിക്കാ-
ലെൻറേനിന്നെന്നതിതു
മനതെളിവു പെറ്റേ
പോരെങ്കിലൻറയുക
തായകനനേരം
പോർ ചെയ്തു ചെയ്തു
നല്ലനഞ്ചുമിഴുമഞ്ചാം
താരമെടുത്തതു തൊടുത്തു
തുടവിട്ടാൻ
തംപനമായതിളകൊണ്ടി
തകതണ്ടിൽ.

സുന്ദരിയും ജനകനന്ദിനിയുമായ സീത നിനക്ക് ഭാര്യമാരിൽ ഒരത്തിയായി വരണം എന്ന് ശുർപ്പണഖ രാവണനോടു ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ താരങ്ങളാകുന്ന പൂക്കളണിഞ്ഞ തലമുടിയോടുകൂടിയ സീത എനിക്കു തന്നെ എന്നു പത്തു തലയുള്ളവനായ രാവണനും മനം തെളിഞ്ഞു ചിന്തിച്ചു. അതുപോരാത്തതിന് അന്ന് കാമദേവൻ ഒളിവിളങ്ങുന്ന പൂവന്റ് തൊടുത്തു വിട്ടതിനാൽ അവന്റെ മനസ്സിൽ മോഹം വളർന്നു.

കുറിപ്പ്

താരങ്കൾ — ദാരങ്ങൾ
ചായൽ — തലമുടി
അയ്യകതായകൻ — അയ്യഗസായകൻ - കാമദേവൻ
തംപനം — സമ്പന്നം
അകതണ്ട് — മനസ്സ്

പാട്ട് 2

കൊണ്ടേറുമത്തിരവെലം
കൊടുക്കലെന്നേ
കോറ്റേരുലാവും മൊഴി
യാനകിയെയിൻറേ
കണ്ടാലെനോടരച
താരെതിരിടാതേ
കൈക്കാൾവുതെൻറു
നിലനിൻറു ചതിയോടേ
തിണ്ടേർ വരുത്തിയതിന്തിതു
കരയേറ്റി-
ത്തെറ്റെൻറു ചൂർപ്പണകയോ
ടുമുഴറിപ്പോയ്
മണ്ടോതിക്കു വരൻ
മാരതുയരത്താൽ
മാരിചനോടു പറെവാ
നവിടമാനാൻ.

കാമാസ്യമേറ്റ് തളർന്ന രാവണൻ രാമലക്ഷ്മണന്മാർ തന്നോടെതിരിടാതെതന്നെ കോൽത്തേൻ മൊഴിയായ സീതയെ ചതിയിൽ സ്വന്തമാക്കണമെന്ന് ആലോചിച്ചുറച്ചു. എന്നിട്ട് ഉറപ്പേറിയ തേർ വരുത്തി അതിൽ ശുർപ്പണഖയെയും കയറ്റിക്കൊണ്ട് മണ്ഡോദരിവരനായ രാവണൻ മാരിചനോടു പറയുവാൻ മാരുതാപത്തോടെ പെട്ടെന്നുതന്നെ അയാളുടെ അടുത്തെത്തി.

കുറിപ്പ്

അത്തിരവെലം — അന്ത്യബലം
മാരതുയരത്താൽ — കാമപാരവശ്യത്തോടെ

പാട്ട് 3

മാരിചനുറ്റതിതി പുചൈ
ചെയ്തനേരം
വാചാ വിചാരണ ചെയ്താൻ
കുചലമൊട്ടേ
പോരു പറെെത്തിതെല്ലാമിതു
കണാ കേൾ
കോപം പകർത്തപടി
ചൂർപ്പണകമെയ്താൽ
ആരാരുമെന്നിയിതു
ചെയ്തവർകൾ മാറ്റാ-
രാകില്ലൊരുത്തരുമറെ
പുരിമൈയോരും
പോരിന്നെന്നക്കുളണയാകിതു
ചെയ്തോരെ-
പ്പോർ ചെഞ്ചോടുകുമതി
നെൻചരങ്കളാലേ.

മാരിചൻ അതിഥിപൂജ ചെയ്ത് അൽപം കശലം സംസാരിച്ചതിന്റെ ശേഷം “ പറഞ്ഞതെല്ലാമിരിക്കട്ടെ, കോപം വർദ്ധിച്ച് ശുർപ്പണഖയുടെ ശരീരത്തിൽ ഇപ്രകാരം ചെയ്തത് ശത്രുക്കളാവില്ല. ദേവന്മാർ പോലും അതിനറയ്ക്കും. ഇതു ചെയ്തവരെ എന്റെ ശരങ്ങളാൽ പോരിൽ ഒടുക്കുന്നതിനായിട്ട് നീയെന്നക്കു തുണ ചെയ്യ” എന്നിങ്ങനെ രാവണൻ പറഞ്ഞു.

കുറിപ്പ്

അതിതിപുചൈ — അതിഥി പൂജ
കുചലമൊട്ടേ — കശലം ഒട്ട്
അറെപ്പുരിമൈയോരും — ദേവന്മാരും അറക്കും

പാട്ട് 4

ചരപന്തിയാലടലിലൊട്ടലരെ
വെൽവാൻ
ചമൈയിൻറെനക്കു തുണ
പോരെൻറിലക്കെ-
ക്കുറുചൻ ചൊൻറോരുളവു
മാതുലൻ മൊഴിതൻ
അരുവൈക്കരിന്തവർകളാർ
മുലെയും മൂക്കും
കരനല്ലയോ തുണയിവൾ
ക്കവനെവെൻറേ
ക്കളെയായുതെങ്കിലതെല്ലാ
മെന്തു നത്ത-
ഞ്ചരനോടു കേട്ടളവു പത്തു
തലെയുള്ളോൻ
ചരതിച്ചുളറിനനരക്കർ
തുയരെല്ലാം.

ശരപംക്തിയാൽ ശത്രുക്കളെ ജയിക്കാൻ നീ തുണപോരണം എന്ന് ലങ്കേശൻ പറഞ്ഞതുകേട്ട മാരിചൻ ഇപ്രകാരം ചോദിച്ചു. “ സുന്ദരിയായ ശുർപ്പണഖയുടെ മൂക്കും മുലയും അരിഞ്ഞതാത്? ഇവൾക്കു തുണയായിരുന്നതു് ഖരനല്ലേ? അവനെത്തന്നെ ജയിച്ചു കളഞ്ഞോ?” ഇപ്രകാരം ചോദിച്ചപ്പോൾ രാവണൻ രാക്ഷസരുടെ ദുഃഖമെല്ലാം അറിയിച്ചു.

കുറിപ്പ്

ചരതിച്ചു — ശ്രദ്ധിച്ച്
ഒട്ടലർ — ശത്രുക്കൾ
തുയർ — ദുഃഖം

പാട്ട് 5

എല്ലാമിരാവണൻ മൊഴിന്ത
ഉവുരെത്താ-
നീടിൻറ പേടിയൊടു മാതുല
നെതിർത്താൻ
വെല്ലാമെന്നക്കടലിൽ
വേന്തനെയനേരം
വേണ്ടാ തുടങ്കുമതിന്നെന്ന
പടിയെൻറേ
എല്ലാമവൻ ചൊൻറതു
കേട്ടു തെയകണ്ടൻ
ചൊൻറാൻ വഴക്കൊഴിതു
മൈതിലിയെയിൻറേ
മെല്ലേ കവർത്തുകൊൾവുതൊൻറു
വേണ്ടുതിപ്പോൾ
നൻറായ് തുണെപ്പതും
പൊന്മാനുരുവമായ് നി.

രാവണൻ കാര്യങ്ങളൊക്കെ വിശദീകരിച്ചു പറഞ്ഞപ്പോൾ മാരിചൻ വർദ്ധിച്ച പേടിയോടേ എതിർത്തു പറഞ്ഞു. രാമനെ യുദ്ധത്തിൽ ജയിക്കാമെന്ന ആഗ്രഹം വേണ്ടെന്ന് മാരിചൻ പറയുന്നു. അതുകേട്ട രാവണൻ “ ഇപ്പോൾ വഴക്കൊഴിവാക്കി മൈഥിലിയെ മോഷ്ടിക്കുകയാണ് വേണ്ടതു്. അതിന് പൊന്മാനിന്റെ രൂപംപൂണ്ടു് തുണക്കണം” എന്നാവശ്യപ്പെട്ടു.

കുറിപ്പ്

ഈടിൻറ — വർദ്ധിച്ച
തെയകണ്ടൻ — ദശകണ്ഠൻ

പാട്ട് 6

പൊന്മാനുടേ വടിവു
പൂണ്ടിടയിലെങ്കും
പുളിക്കുവെള്ളികൊടുമുളി
മിതിലെലക്കോൻ
തന്മാമകൾക്കുതുളങ്കം
പരിചുന്നൻറായ്-
ച്ചാരത്തുചെൻറു
വരുമാറെയറിയാതേ
നിന്മായകൊണ്ടുചന്മാരെ
വല്ലവണ്ണം
നീയപ്പുറം കണ്ടുകയ
പൊഴുതിടംക-
ണ്ടെന്മാനത്തനിനിതമാം
പരിചെടുത്തി-
ങ്കെങ്കാനുമായ്ക്കാൾവുതു
യാനകിയെ യാനം.

വെള്ളി കൊണ്ടുള്ള പുള്ളിയുള്ള പൊന്മാനിന്റെ രൂപംപൂണ്ടു്, സീതയുടെ ചാരത്തുചെന്ന് അവളുടെ മനസ്സിലുക്കി, രാമലക്ഷ്മണന്മാർ ഞാൻ വരുന്നത് അറിയാതെ എങ്ങനെയെങ്കിലും അവരെ ദൂരത്താക്കുക. അപ്പോൾ തക്കംനോക്കി എന്റെ മനസ്സിനിണങ്ങുംവിധം എങ്ങനെയെങ്കിലും ജാനകിയെ ഞാൻ കൊണ്ടുപോയ്ക്കാളാം.

കുറിപ്പ്

മിതിലെലക്കോൻ മാമകൾ — ജനകപുത്രിയായ ജാനകി
തുളങ്കം — ഇളക്കം
അപ്പൊഴുത് — അപ്പോൾ
യാൻ — ഞാൻ

പാട്ട് 7

എങ്കോരുമായ്ക്കാൾതു
യാനകിയെ യാൻ നി-
യെത്താതവാറുകള
മന്നരെയെന്മേടം
പൊങ്കിൻറു മാരുതുയർ
പൂണ്ടവനുരെക്ക-
പ്പോകിൻറതില്ലരചനോടു
പകയാവാൻ
എങ്കും തിരിന്തവനെയ
ത്തിരവെലംകൊ-
ണ്ടെന്നാൽച്ചെറുപ്പതരു
താഴ്ന്തപ്പടിയിണക്കിഴ്-
തങ്കുന്ന ചേത കൊടുയിർ
ത്തുതെൻറു മേടം
താഴ്ന്തൊട്ടു താടകത
നുചനുരചെയ്താൻ.

“ നീ രാമലക്ഷ്മണന്മാരെ കണ്ണുതെന്താത്ത ദൂരെയാക്കുക. ആ സന്ദർഭത്തിൽ ഞാൻ സീതയെ എവിടേക്കെങ്കിലും കൊണ്ടു പോകാം” എന്ന് രാവണൻ ഉയരുന്ന മാരുതാപത്തോടെ പറഞ്ഞപ്പോൾ “ ഞാൻ രാമനോടു വിരോധത്തിലാകുവാൻ പോകുന്നില്ല. അവനെ അന്ത്യബലംകൊണ്ടു് ചെറുത്തുതോല്പിക്കാൻ എന്നാൽ കഴിയില്ല എന്ന് തിരിച്ചറിഞ്ഞ് അവന്റെ പാദങ്ങളിൽ ശരണം പ്രാപിച്ചുവെന്ന്” മാരിചൻ പറഞ്ഞു.

കുറിപ്പ്

ഈടിൻറ — വർദ്ധിച്ച
തെയകണ്ടൻ — ദശകണ്ഠൻ

പാട്ട് 8

ഉരചെയ്തപോത്തരുതാ
തൊഴികിൽ യാൻ നി-
ന്നടൽകൊണ്ടു കൂറിടുവി
നെൻറതിയുമേന്തി
പുരുവങ്കളും വളളതു
കണ്ടലങ്കൾ ചെങ്ക
പുകഴേരിലങ്കുമനവൻ
വരവു കണ്ടേ
അരവിന്തലോചനന
തനണമേലു-
റ്റുരുളിൻറ കാരൊളിവണ്ണൻ
വിണ്ണവർകോൻറൻ
തിരുമുവിൽ നിൻറുയിർക
ളെത്തുകൊൾവുതെൻറേ
തെളിവോടുകൂടയവാൻ
മാതുലനെഴുന്മാൻ.

മാരിചൻ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞതുകേട്ട രാവണൻ കോപിഷ്ടനായി പുരികം വളഞ്ഞു്, കണ്ണുകൾ ചെമന്ന്, വാളുമേന്തി “ നീ ഒഴിയുകയാണെങ്കിൽ ഞാൻ നിന്റെ ഉടൽ പിളർക്കുന്നുണ്ടെ”ന്ന് ആക്രോശിച്ചുകൊണ്ടു് മാരിചനടുത്തേക്ക് വന്നു. ഈ വരവുകണ്ടു് രാവണന്റെ മാതുലനായ മാരിചൻ “ അരവിന്ദലോചനനും അനന്തശയനനും കാരൊളിവർണ്ണനുമായ മഹാവിഷ്ണുവിന്റെ തിരുമുവിൽ നിന്ന് എന്റെ പ്രാണൻ ഉപേക്ഷിക്കുകയല്ലേ നല്ല”തെന്നു കരുതി എഴുന്നേറ്റു.

കുറിപ്പ്

കൂറിടുക — പങ്കുവെക്കുക
അതി — അസി, വാൾ
പുരുവങ്കൾ — പുരികങ്ങൾ
കണ്ടലങ്കൾ — കണ്ഠതലങ്ങൾ
ചെങ്ക — ചുവപ്പ്

പാട്ട് 9

എഴുനിൻറിലങ്കുമന്നനോടു
തമ്മിലങ്കേ
നിനിയാമളംവീരൈതു
മന്നരെയെകറ്റാം
വഴിയുണ്ടു മൈതിലിയെ
നീ കവർത്തുകൊൾവാൻ
വരികെൻറതും മൊഴിന്തൻ
വീരൈവിനിൽപ്പോയ്
പിഴുക്കുടിനോരുളവിവൻ
തുടങ്കിയെല്ലാ വഴിയും
നിചാചരടകമുറുവാനി-
പൊഴുതാവുതെന്തുടിവി
തെൻറുമകമേമു-
പ്പുവെതിയോടകമഴിതു
നടപെറ്റാൻ.

മാരിചൻ എഴുന്നേറ്റ് രാവണനോടു പറഞ്ഞു: “ ഇനി സംശയമെന്തേ രാമലക്ഷ്മണന്മാരെ അകറ്റാം. ആ സമയം നിനക്ക് മൈഥിലിയെ അപഹരിക്കാൻ കഴിയും, അതിനു നീ തയ്യാറായിക്കോളു്” എന്നു പറഞ്ഞ് മാരിചൻ വേഗം പോയി. “ ഇവൻ എല്ലാപ്രകാരത്തിലും തെറ്റായ വഴിയാണ് പോകുന്നത്. എന്റേയും നിശാചരന്മാരുടെ ഒക്കേയും സമൂലനാശത്തിലേക്കുള്ള വഴിയാണിതു്” എന്ന് കരുതിക്കൊണ്ടു് മുപ്പുരൈവരിയായ ശ്രീപരമേശ്വരനോടു് അകമഴിഞ്ഞ് പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടു് നടന്നു.

കുറിപ്പ്

വീരൈവിനിൽ — പെട്ടെന്ന്
അമളം വീരൈന് — ആമയം ഇല്ലാതെ, സങ്കടമില്ലാതെ
അറവ് — നാശം

പാട്ട് 10

നടപെറ്റവൻ കനക
മേനിയുള്ള മാനായ്
നലമുറ്റ വെള്ളികൊടു
പുളളികളുമുളി
മടവാർക്കുമുമ്പിൽ വിളൈ
യാടി നടകൊണ്ടാൻ
മരണം തനക്കു വരു
മെന്തുമറിന്തേ
ചടുലത്തടകണ്ണിയൾ
യാനകിയാണേരേ
തെയകണ്ടൻ വതു കവർ
ന്താലുചർകോനി-
ന്നിടകെട്ടു മിക്കറവുകോൾ
വീരൈവൊടെൻറേ-
യിവനും പിന്നവരുമങ്കെൻറു
നിലനിൻറാൻ.

ഇങ്ങനെ പുറപ്പെട്ട മാരിചൻ മനോഹരമായ വെള്ളികൊണ്ടു പുളളികളുമുഴിയ കനകമേനിയുള്ള പൊന്മാനായി സീതയുടെ മുമ്പിൽ വിളയാടി നടന്നു; തനിക്കു മരണം വരുമെന്ന അറിഞ്ഞുകൊണ്ടുതന്നെ. ചടുലമായ കണ്ണുകളോടുകൂടിയ സുന്ദരിയായ ജാനകിയെ രാവണൻ നേരേ വന്നു കവർന്നാൽ രാമന് ഇന്ന് കൊടിയ നാശം വരും. ഒട്ടും വൈകാതെ രാവണനും അതുതന്നെ വരും എന്നു വിചാരിച്ച് അവൻ നിന്നു.

കുറിപ്പ്

മടവാർ — സ്ത്രീ
തെയകണ്ടൻ — ദശകണ്ഠൻ
അറവ് — നാശം

പാട്ട് 11

നിലനിൻറരുണ്ട നടയു
ന്നെറിയൽ നോക്കും
നിറവും തിരണ്ടുവടി
വാളുമിളമാൻക-
ണ്ടലിയിൻറമാനത
കുരുത്തൊടു മൊഴിന്താ-
ളുചൻ തന്നോടരുവൈ
വേരികിളർ ചൊല്ലാൻ
കലവേനിയതുതൊരു
മാനുരുവുകാണായ്
കനകംകൊടേനിറവുമായ്
മാനുവാ പോർ-
കലവിരനേയിമ്മറിമാനു
മായിരിപ്പാൻ
കറെവുറ്റ തോൻറുമങ്കു
കൊണ്ടരികയെൻറാൾ.

പേടിച്ചു നടത്തവും മനോഹരമായ നോട്ടവും നല്ല വടിയും ഭംഗിയുള്ള നിറവും ഉള്ള ഇളമാൻ നിൽക്കുന്നതുകണ്ടുസുന്ദരിയായ സീത അലിയുന്ന മനസ്സോടുകൂടി തോണൊഴുകുന്ന വാക്കുകളാലെ രാമനോടു പറഞ്ഞു: “ പുളളികളോടുകൂടി കനകനിറമായ ഒരു മാനിന്റെ രൂപം കാണുന്നു. വിരനായ മനുവര, ഈ മറിമാനുമായിരിപ്പാൻ എനിക്ക് വല്ലാതെ മോഹം തോന്നിപ്പോകുന്നു. അതിനെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുവരിക.”

കുറിപ്പ്

അരുണ്ട — പേടിച്ച
നെറിയൽ — ഭംഗിയുള്ള
അരുവ് — സുന്ദരി
വേരികിളർചൊല്ല് — തേണൊഴുകും ചൊല്ല്

ഡോ. സൗമ്യ കെ സി

ശ്രീശങ്കരാചാര്യ സംസ്കൃതസർവ്വക
ലാശാല പയ്യന്നൂർ പ്രാദേശിക കേ
ന്ദ്രത്തിൽ മലയാള വിഭാഗം അധ്യാ
പിക. ‘ലൂയി അൽത്തൂസർ മാർക്സി
ലേക്കുള്ള ഇരട്ടവഴി’ എന്ന പുസ്തകം
ഡോ. കെ. എം. അനില്പ്രസാദ് ചേർ
ന്ന പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

പിൻകുറിപ്പ്

- മുപ്പതു മുതൽ നാല്പതു മിനിറ്റിനകം വായിച്ചു തീർക്കാവുന്ന ഉള്ളടക്കമാണ് സായാഹ്ന പുറത്തിറങ്ങുന്ന ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകളിൽ ഉള്ളത്. ഇതു വായിക്കുവാനായി ഒരിക്കലും ഒരു കമ്പ്യൂട്ടറോ ഡെസ്ക്ടോപ്പ് ആപ്ലിക്കേഷനുകളോ ആവശ്യമില്ല.
- ആധുനിക മനുഷ്യന്റെ സന്തതസഹചാരിയായ സ്മാർട്ട് ഫോണുകളുടെ സ്ക്രീനിൽ തന്നെ വായിക്കുവാൻ തക്ക രീതിയിലാണ് ഈ പിഡിഎഫുകൾ വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഫോണിന്റെ വീതിക്കു നിജപ്പെടുത്തിയ രീതിയിലാണ് മാർജിനുകൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.
- പിഡിഎഫ് പ്രമാണങ്ങൾ വായിക്കുവാനുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ എല്ലാതരം സ്മാർട്ട്ഫോണുകളിലും ഇന്ന് ലഭ്യമാണ്. എന്നിരിക്കിലും സൗജന്യമായി കിട്ടുന്ന അഡോബി അക്രോബാറ്റ് റീഡർ ആണ് ഇവയിൽ ഏറ്റവും മുന്തിയത്. അതുകൊണ്ട് അഡോബി റീഡർ ഇൻസ്റ്റാൾ ചെയ്യുകയും അതിൽ ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- സ്വതന്ത്രപ്രസാധനം ആഗ്രഹിക്കുന്ന/ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന ആർക്കുവേണമെങ്കിലും സായാഹ്നയിലൂടെ സ്വന്തം കൃതികൾ പ്രസാധനം ചെയ്യാവുന്നതാണ്. 30 മുതൽ 60 മിനിറ്റുകൾക്കകം വായിച്ചുതീർക്കാവുന്ന ഉള്ളടക്കം - കഥകൾ, അനുഭവക്കുറിപ്പുകൾ, ലേഖനങ്ങൾ, അഭിമുഖങ്ങൾ, സിനിമാനിരൂപണങ്ങൾ, കവിതകൾ - എന്നു തുടങ്ങി എന്തുവേണമെങ്കിലും അയയ്ക്കാവുന്നതാണ്. അയയ്ക്കേണ്ട വിലാസം: editors@sayahna.org.
- പ്രതികരണങ്ങൾ editors@sayahna.org എന്ന ഇമെയിലിലേയ്ക്ക് അയയ്ക്കുകയോ, ഈ **വെബ് പേജിൽ** കമന്റുകളായി ചേർക്കുകയോ ചെയ്യുക. നിർദ്ദേശങ്ങളും വിമർശനങ്ങളും എപ്പോഴും സ്വീകാര്യമാണ്. അവ സായാഹ്നപ്രവർത്തകർക്ക് കൂടുതൽ ഉത്തേജനം നൽകുന്നതാണ്.